

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A szerkesztőség:
Wallner-féle ház, a fő partján, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felölös szerkesztő:
KOLLÁNYI ÖDÖN.
Kiadó és laptulajdonos:
LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre
2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8 f.
többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész
évre 16 korona. — Nyilt-tér: petsora 40 fillér.

A cenzálokról.

I.

Az élőködő növénynek az a tulajdonsága, hogy nem magából a földből szedi a táplálékot, hanem más tisztességes növényből és hogy a hasznos növények ártalmára vadon tenyészik.

A cenzál sokban megegyezik a növénynyel. Első sorban szintén mástól, a termelőtől szedi a jövődelmét, azaz arat, anélkül, hogy vetne; másod sorban pedig szintén vadon tenyészik. Ha egy korcsmába kevés vendég jár, ha egy cipésznek unalmas lesz a kaptafa, ha a rendes keresetág rosszul fizet, megszületik a korcsmárosból, cipészből és másból a cenzál, aki vidékünkön igazi tipussá fejlett ki. Vasuti állomásunk állandó díszítését képezi, elcsipi és a kezéből ki nem eresztí a borvásárlót, jó pénzért a legrosszabb kotyvalékot finom badacsonyinak minősít, kevés díjért a tiszta jó termésnek is rossz termésnek is rossz híret kelti és soha el nem felejt, hogy nem adta meg neki, amit követelt s el lehetsz rá készülve, hogy megboszulja magát rajta.

Pedig ennek az embernek egyedüli képesítése a gazda szorult helyzetének legvégső kihasználására irányuló élelmesség, létjogosultsága az, hogy túrik, meg hogy ő is némán túri a kidobást.

Ezek a jó emberek azt hiszik, hogy most ellenük hajsza indult. Dehogy is indult! Csak a termelők és fogyasztók védelmezik meg az érdekeiket. A termelők ugyanis szívesebben fizetnek a borértékesítő irodának 30 koronás bor után 30 fillért, mint a cenzálnak 2 koronát; pláne hozzá az iroda védelmezi a bortermelő érdekeit is, míg a cenzál a saját érdekén kívül más érdeket nem ismer. A borvásárló korcsmáros se bizhatja rá magát a cenzálra, mert nem lehet benne biztos, nem vezet-e valami boggyartóhoz, aki a cenzált *csengő* szóval jó előre lekenyerezte.

Két plágiumot beszövközök cikkembe. Az egyik egy cenzáltól, a másik egy bortermelőtől ered.

Márczius 22-én a lap hasábjain jelent meg egy cikk, melyről a szönyegen forgó cenzál így nyilatkozott: „Ha a többi cenzál is oly becsületes volna, mint én vagyok, perbe fognának a lapot.” Gyönyörű lelektani vonás, melyhez megjegyzést fűzni fölösleges.

A bortermelő ezeket írja nekem:

„Régebbi időkben, mikor vidékünkön a német nyelvet értők száma kisebb volt és magyarul beszélő korcsmáros alig akadt, mert vevőink legnagyobb kontingensét a stájer, vend és horvát vevők képezték, nem voltak cenzálok, csak tolmácsok, vagy miként a nép hívta őket, tönacsok. Emlékezem a leg-

régiebbek közül az öreg Kovács timárra, a jó Mayer bácsira, Sall kalaposra és még regebbre Raichertzerre, kinek fia is utóbb mint tolmács szolgálta a közönséget. Dehogy zsaroltak volna ezek! Nem fért volna a becsületes lelkükhöz, hogy csekély fáradságukért megsarczolják a termelőt, pedig hej! azokba a régi jó időkbe de könnyebben fizethettünk volna forintokat! De hát elég volt akonként 10 krajczár, pedig nem jártak fiakkereken, nem hordtak 2 literes üvegeket a tarisnyában, hogy már a kóstolásnál keressenek meg nem érdemelt sápot. A mai cenzál két üveg-nél alább nem igen vesz kóstolót, ezt az üveget is mondva csinálják, öntik nekik, mert nincs olyan tót, aki akkorát szoritson ki göthös tüdejéből. Nem is merik ám kivenni a tarisnyából, csak a szája látszik ki, úgy töltik meg az üveg ucháciust.

De hát ez csak bekezdés és még mennyi vergődésen megy át az a szegény termelő, míg csak ennyire is jut a cenzál urral! Hányszor instálja alázattal, hogy kegyeskedjek neki borvásárlót hozni, meg van szorulva, pénz kell sóra, adóra, törlesztésre, ruhára. Nagy úr a cenzál, nem is igen konyít a szép szóra, de rögtön megszállja a szívét az irgalmasság, ha hektónként megigéred a 2 koronát vagy hármat. Nem egyszer ez sem elég, ha nagy a kinalat és kevés a kereslet; elég cini-

T A P O L C Z A

Juvenális szatirái.

A „Tapolczai Lapok” eredeti tárczája.

Mást keresgélve, minapában
Egy könyvet lettem a lomtárban.
Egérárgott, porral fődött
Könyvet, a sok lim-lom között.
Súg az ódonág ingere:
Vajj! mi lehet a könyv címe?
Nyisd fel, legkönnyebb kitalálni:
Hát „Juvenális Szatirái”.

Jer oh! fennszálló elme kincse
E lomtárból, ott künn hadd hintse
Fényét a szabad ég alatt
Ama nagy szellem, ki a bűnnek,
Amelybe Róma népe süllyedt,
Bátor hősként izent hadat.
S nem szünt bizalma, fáradsága,
Hogy népét az erény útjára
Terelje. Oh! de mind hiába!
Porondra állott nyílt sisakkal,
Önvétkének nem bujt mögé;
Parázna Bachus, részeg Venus
Korbácsütéseit nyögé.
Majd hullt a könnye zápora,
Hogy a Szemérem s Asztrea,
A két szép testvér égbe szállott,
Nincs már a földön szükség rájuk.

Oh! Te kevély héthalmu város!
Oh! Kevély Róma birodalma!
Mégóvni a bukástól téged

Isteneidnek nincs hatalma.
A kék Tiberen innen, túl,
Mars népe bűn árjába ful:
Erős a gyengét nyomja, fosztja;
Törvény azt védi, aki hozta.
A nép honától jót nem élvez,
Szerelmet hozzá nem is érez.
Az erény feldúlt hajlekából
A Laresek kiköltözének.
Csak élv, csak kincs, csak fény és pompa
Után sóvárg a szív, a lélek.

Az égnek földön nincs immár hatalma;
Szeméremnek is elveszett fog lma.
A szülő gyermeke előtt
Ölegeti a szeretőt.

A féktelen, kevély szegénység
Fényűzésében nincsen mérték,
Bár gyűrűs kézzel kell is a
Hozzávalót koldulnia.
A játékdühhez, pénzsomjához,
A feslettséghez, dobzódáshoz,
Mely testet-lelket eltemet,
Nincs hiven festő kezelet. . .

Igy készül Róma távozóra,
A világ ura haldokol.
Hír szől csak nemsókára róla:
A nagy, hatalmas Róma „volt”.
A költöző bús Istenek
A földnek búcsút intenek . . .
De szétomlott oltáraiak kövéből
Az egy Igaznak új oltára épül.
S új áldozat az új oltára:
A szeretetnek égi lángja,
Hogy lenn a föld határain szerte
A lelkeket olvassza egybe. . .

Oh! Juvenális! Te nagy elme!
Ez ócska, elnyűtt könyvbe rejte
Tanaid: az Igaznak lelke,
Mely fényt nemcsak maga körül
Terjeszt, de tündöklő sugárit
Utján eresztve, bevilágít!
Eget-földet. Ily fényugáron
Száll át tér- és időhatáron
Hozzad — kit lelked illete —
Im! a késő kor gyermeke,
Hol a helvini Ceres keblén,
Hazádnak sorsán keseregven,
Magát lantod hatalmas hangja
A végtelennak általadta!

Á. F.

Az örök mécs.*)

Irta: Ötvös Károly.

Nem fénylő test mérhetlen égi pályán,
Nem szórja tűzcsóvait szerteszt —
Ott reng a templom bűvös félhomályán,
Ott tölti zajtalan bús életét.

Nem áraszt hőt, mint izzó nap sugára,
Kicsiny világa halvány és lohadt;
Szelid fényének szűkre vont határa:
Az ódon fal s a templomboltozat.

És mégis csillag, tündöklő járása,
Vakító nap hitéletünk egén!

*) Mutató Ötvös Károly és Dóri Zsigmond „Almanach”, izraelita családi naptár 563(1902-3) ra. Szerzők sajátja. Ára 2 K. 50 f. Kapható: Lówy B. könyvkereskedésében Tapolczán. E kiváló szép munkát melegen ajánljuk t, olvasóink szives figyelmébe.

kusok, bizony megvárják a 4 koronás ígéretet is! Jaj annak, aki nem adja be a derekát! Megtörtént, hogy egyik bortermelőnknek *közeli rokona* jött megvenni a borát, a cenzál elfogta még a vasuton, értésére adta, hogy N. ur már eladta a borát, de ő majd szerezz sokkal jobbat — olcsóbban; vitte magához a vevőt, lakást, ételmet adott neki, ki nem eresztette a kezéből, míg nem vásárolt . . . aztán a markába nevetett.

Egy másik termelőhöz közvetítő nélkül ment a borvásárló. De a termelő azért nem menekedett meg a cenzáltól, nyakára ment honoráriumért, mert ha nem kap, le fogja simfelni a bort és biztos, nem lesz az alkuból semmi sem. „De mit tud mondani?” — kérde a gazda — „hisz nem pancsoltam a boromat, az saját szőlőm termése és tisztán kezelt jó bor.” „Hát hiszen amit én mondok, annak nem muszáj igaznak lenni” — volt a szemtelen felelet.

Az sem volt utolsó dolog, mikor az egyik „közkedveltségű” cenzált valaki korholta, miért nem köszön Y. urnak? „Miért köszönnék? Én adtam el a borát, köszönjön ő; ő van reám szorulva!” volt a válasz.

Tán nem lesz érdektelen, mit irt egyik termelő társunk a rendes vevőjének: „Uram! Szívesen látom, ha megjön boraimat megkóstolni, de figyelmeztetem, ha cenzállal beszél is és azt mondják, hogy én már eladtam boromat, — ne higgye el; ha azt mondják, meghaltam, ne higgye el, még ha parti cédulát mutatnak is; ha azt mondják, a borom komisz, pancsolt, ne higgye el, kóstolja meg és ítéljen maga.”

Nincs az a pizsok, amibe a termelőt bele nem mártanak, ha nem akarják eladni a termését. Hanem jaj de jó a bora Péternek, vagy Pálnak, ha magas cenzáldij van biztosítva! Nyakába varrják a vevőnek értéken felül, nem törődnek vele, bárhogy csap-

ják is be a vevőt, csak meg legyen a „provízió”.

Mit szóljunk ennél érthetőbbet! ? Hanem ezen urak nyaka körül egyre szűkebbre szorul a nem épen vasalt és fehér gallér. A közvélemény igazságos bírósága ép a mai napon nyíltan kimondotta fölöttük halálos ítéletét.

Követelésünk jogos: a csizmadia ne merészkedjék tovább a krepidánál (kaptafa); a korcsmáros maradjon korcsmáros, a bérkocsis a mradjon bérkocsis. Talán nem lesz oly busás jövedelmük, de lesz belőlük tisztességes iparos és nem fogják a nevüket emlegetni a társadalom proskribáltjai között.

Előzetes értekezlet.

II.

Bortermelésünk könnyebb értékesítése termelőink legelső érdeke. Jól átértették azt egyesek, különösen *Hertelendy Ferencz* orsz. képvis., *Handlery Gusztáv* és *Frisch László* szőlőbirtokosok, a kik fáradságot nem kímélve, előzetesen alap- és ügykezelési szabályokat dolgoztak ki, hogy egy borértékesítő iroda megalkotása ne csak pium desiderium legyen, hanem valóság. Az ügy érdekében *Hertelendy Ferencz* a maga és bortermelő társai nevében felszólítást intézett bortermelő polgárságunkhoz, hogy márczius 25 én előzetes értekezletre jöjjenek össze a városháza tanácstermében. A megjelentek számát 150-re tehetjük. Résztvettek a gyűlésen a helybeliek közül: *Tuss Antal* vinczeller iskolai igazgató, *Keszler Gyula*, tanár, *Csendes József* és *Kovács Vilmos dr.* ügyvédek, *Fischer Gyula dr.* tak. pénzt. igazgató, *Szentmiklóssy Gyula* főszőlőgabiró, *Saghuváry Jenő dr.* szolgabíró, *Ley József* plébános, *Handlery Gusztáv*, *Hirsch Lipót*, *Frisch László*, *Marton Rezső*, *Mojzer Endre*, *Vázsonyi Izi* szőlőbirtokosok, *Szűcs Jenő* tak. pénzt. titkár stb. stb., a vidékről: *Wirius Vincze* jászágkormányzó (L.-Tomaj), *Puthány Géza báró* (Szigliget), *Csigó Ferencz* (Gulács), *Gaál Ödön* (Badacsony), *Forster Elek* jászágberlő (Gy.-Kesz), *Szezemsky Gyula* jászágberlő (Mon. Apáti), *Kaszás Dezső* ügyvéd, *Kaszás Kálmán* (Köveskál), *Dobrovits Miklós* és *Saáry Gyula* (Díszel), *Gyarmathy Gábor* (Tagyon) stb. stb.

Eljöttek minden községből a polgárok is,

bizonyosságul arra, hogy mennyire érdekükben áll egy borértékesítő iroda létesítése, mely csekély díjazás mellett termésük eladását van hivatva közvetíteni; míg eddig vagy egyáltalán nem bírták termésüket kellő időben eladni, vagy ha eladták, a vételár nagy százalékát lelketlen közvetítő szipolyoknak kellett lefizetniök. Sarkalta őket az eljövételre az a remény, hogy terheiken, ha teljesen nem is lesz a létesítendő iroda közvetítésével segítve, mert a természet, az állam, a község, az élet és a saját tudatlanságuk elég terhet rak a vállukra különben is, megszabadulnak mégis egy nagy tehertől, mely eddig a közvetítéssel járt.

Hertelendy Ferencz orsz. képviselő, az értekezlet elnöke 3 órakor megnyitja az értekezletet. Köszönetet mond, hogy fölhívására ily számosan megjelentek. Arról van szó, úgy mond, hogy a bortermelők könnyebben értékesíthessék termésüket. Pinczeszövetkezet alakításáról már ezelőtt is volt szó, sőt elkészítették az alapszabályokat is, de ez olyan alapokra volt fektetve, melyek tetemes költségeket igényeltek; épen ez a megvalósítást is lehetlenné tette. A mostani tervnél is óvakodva kell eljárunk, mert mellékkörülmények kihatása az életre való eszmét megölheti. A kérdés az: hogyan értékesíthetjük borainkat tetemes áldozatok nélkül? A felelet: ne legyen a szövetkezetnek pinczéje, hanem csak központi irodája s így eslesnek a megalakítás tetemes költségei, elesik a vele járó rizikó. A tervezett iroda czélja a bortermelőket tömöríteni, hogy érdekeiket jobban megvédhessék, jegyzéket vezetni a tagok bortermeléséről és az eladást közvetíteni, reklámot csinálni, érintkezni bortermelőkkel és fogyasztókkal. Örül annak, hogy végre sokaknak vágya ekképen teljesül; hogy a kibirtokosok is könnyen belemehetnek a dologba épen a rizikó hiánya miatt. A tag nem lesz semmi módon sem lekötvé; ha jobb vevője akad, a bort úgy is értékesítheti, mert az iroda csak akkor közvetíti az eladást, ha a termelő maga már nem boldogul. Az iroda kisegítő eszköze lesz annak, hogy a pillanatnyi helyzetek kényyszerének ne legyen a termelő kiszolgáltatva, s így ne legyen kénytelen a borát elkótyavetyélni. Felkéri *Handlery Gusztáv* urat az előleges értekezlet jegyzőkönyvének vezetésére, *Frisch László* urat pedig a megbeszélendő alap- és ügykezelési szabályok felolvasására. Szóljon ki-ki a dolog érdeméhez, ha módosításokat akar és csak azután, ha a módosításokat megtették, határozzon az értekezlet a fölött, hogy megalakul-e vagy nem.

Az értekezlet a propositiót elfogadja.

Esthajnal-essillag, tiszta ragyogásu —
Attörve multak sötét fellegén.

Ha béke volt, vagy harczeit ha vívta,
Tűzszlopként járt Izrael előtt —
Hitét és Istenét ha társul hívta,
Bősz ellenség nem félemlíté őt.

Ugy élteté, mint nap a rét virágít,
Hitünket szenvedések zord telen . . .
Hatalmas lángja messze átvilágít
Évezredeknek gyászos éjjelen.

Hitéhez hű maradt Izrael népe,
Bár sorsa ádáz volt és mostoha.
Az örök mécs: a hitnek szent jelképe —
Örökkön ég, nem hamvad el soha.

Párbeszéd J. Severus és Ben Akiba rabbi között.

Irtá: Dr. Fényes Samu

Severus: Zsidó, hallom, hogy te vagy annak a céda csapatnak a lázító lelke, a kiket csak azért nem nevezek hangyabolyoknak, mert nincsenek elegendő, ámátor nem különbek a fekete apró férgéknél. — Nem felelsz?

Akiba: Nem igaz fenséges római.

Severus: Hazudtak tehát szolgálaim, mikor jelentették, hogy a jeruzsálemi templom terén összegyűlt a rabszolga fajtád söpredék népe, a Divus Titus diadala napján és ruháikat megszagatva átkot szórtak a Jehovátok szentségeinek ostromlóira?

Akiba: Ki merne hazudni ilyet Róma fenséges képe viselőjének!

Severus: Tehát igaz?

Akiba: Te monád.

Severus: És mégis azt merészkedel állítani, hogy nem lázongtok?

Akiba: Merészség csak hazudozáshoz kell, — a ki igazat mond, azt befedezi az Ur és így szavához nem kell bátorság.

Severus: Zsidó! ez valóságos lázadás Róma ellen.

Akiba: Lázadó az, ki a törvényt szegi, lázadó az, ki lábbal tapodja, mit az Ur tiszteletre rendelt. A templom terén kesergők tehát nem lázadók.

Severus: Ha ezek nem lázadók, kik hát a lázadók?

Akiba: Rabszolgád restelne téged fenséges uram oktatni.

Severus: Felelj zsidó, mert különben leütetem a fejed.

Akiba: Ahhoz bizonyára van módod, — ha akarod egy nap tizezer fejet leütethetsz, de egyetlen gondolatot meg nem ülhetsz vele. Az eszmét fejtesd le, ha tudod, kegyelmes uram.

Severus: Kigyónyelvű zsidó, ki hát a lázadó?

Akiba: Aki az Ur parancsát tiporja, aki megháborítja az igazak áhitatát, aki felszántja a szent oltár helyét, aki irtja a lelkeket, mert fél a gondolattól, aki embert öl, mert eszmét nem tud éltetni. Ez a lázadó.

Severus: Talán bizony engem gondolsz, — felelj.

Akiba: Téged, ha így cselekedendel.

Severus: Serapisra! vakmerő és szemtelen vagy zsidó. Készen vagy-e a halálra?

Akiba: Bizonyára. születésem óta. Ti fenséges rómaiak biboros tyrusi nyoszolyában születtek, mi zsidók a halál kebelén születtünk. Atyám Titus katonáinak kardcsapásai alatt hullott el a templom pitvarában, — anyám mikor ezt meghallotta, ijedségében szült engemet — s abban az órában meg is halt. A kik ott sirnak a templom terén a Divus Titus diadala napján, mind ilyen árva szülőttei vagyunk a halálnak.

Severus: Tehát jó ismerősök vagytok! Annál jobb! — mert nemsokára ölelhetitek egymást. Serapisra esküszöm, hogy máglyát rakatok zsidó hullákból s föléje fejteitekből olyan ormot, hogy magasabb lesz, mint bölcsnek nevezett királyotok templomának legmagasabb orma. Van-e gyermeked?

Akiba: Az Ur minden igaz embert megáld egy fiuval, hogy apjáért a halotti imát elmondja.

Severus: Nektek egyébre se kell fiugyermek, mint erre? A helyett, hogy tornára, férfias játékokra edzenétek, vitéz erényeket nevelnétek beléjük, vagy lelküket a művészet szép tárgyain, Hellas bölcsői tanításain palléroznátok, — érthetetlen, badar imákra, tanítjátok s átkozódásra. Róma ezért gyűlöl beneteket s minden római azért vet meg.

Akiba: Mióta Róma légiói felénk röpitették sasaikat, ez a mi történetünk és tudományunk: — emlékezz apádra, kit Róma katonái öltek meg, emlékezz Istenedre, akinek

Frisch László mielőtt az alapszabályokat felolvassa, előadja az okokat, melyek az iroda létesítését megkívánják. „Felhasználtuk minden szaktudásunkat, feláldoztuk vagyunk nagy részét, hogy szőlőinket feljújtsuk. Sajnos, minden fáradozásunk ellenére nálunk a Balatonvidéken még sincs meg a kellő eredmény. Termésünk értékesítésével van a baj; panaszkodnak bortermelők és vevők egyaránt. Panaszaink főképp a közvetítők (valaki közbeszólott: borcenzálók) ellen irányulnak. Bajainkon csak a szövetkezés segít, miért is ajánlja a terv megvalósítását és az egyesület megalakulásának kimondását. Köszönetet mond a résztvevők általános helyeslése mellett Hertelendy Ferencz képviselő urnak, ki örömes elvállalta az értekezlet összehívását és vezetését; köszönetet mond Handlery Gusztáv urnak, ki az egész terv megvalósítása és az alapszabályok kidolgozása körül fáradhatatlanul buzgólkodott.“ Átér az alap- és ügykezelési szabályok felolvasására.

A szabályzat egyes pontjainál számosan felszólaltak és módosításokat ajánlottak, így **Frisch László, Hertelendy Ferencz, Handlery Gusztáv, Gaál Ödön, Vázsonyi Izidor, Fischer Gyula dr., Halász József, Keszler Gyula** és még többen. A vita érdekesebb részei voltak: vajon egyesület avagy szövetkezet legyen-e a cím, ez utóbbinak az az előnye lévén, hogy bélyeg- és adómentességet élvez; továbbá Badacsony- avagy Balatonvidéki szövetkezet legyen-e az elnevezés? Az értekezlet a Badacsonyvidéki szövetkezet cím mellett döntött, lényegesebb változtatást hoztak a tagsági díjra nézve. A módosítások fölött kifejlődött vita leírása helyett alább az alapszabályok közérdekű részét fogjuk röviden ismertetni.

Hertelendy Ferencz elnök kérdésére az értekezlet egyhangulag kimondja a megalakulást és felkéri Handlery Gusztáv és Frisch László urakon kívül, kik az alap- és ügykezelési szabályokat kidolgozták, Kovács Vilmos dr., Tuss Antal és Fischer Gyula dr. urakat az alap- és ügykezelési szabályok rendszeres kidolgozására és praecizizálására az értekezlet felolvasott szabályok keretében s az elfogadott módosítások alapján. *Az alakuló közgyűlés napját folyó évi április hó 26-ára eső vasárnap d. u. 3 órára tűzték ki.*

szentélyébe Róma förtelmes bálványképei helyezte el! — Kell-e zsidó ifjunak egyebet is tudnia? — S mi haszna ha tudná?

— Nekünk ugyan nincs vitéz hadseregünk, gyülevezs had vagyunk, — csak egyetlen fegyverünk van, de ez legyőz minden ellenséget, legyőzi a büszke Rómát is, a világ urát. Üttesd le a fejem és zsidó fejekből rakj reá olyan halmot, hogy Theops piramysa megszégyenüljön mellette, — mind hiába való, — a míg egyetlen zsidó gyermek megmarad, ki apja után a halotti imát el tudja rebegni.

Severt's: Pöffeszkedel zsidó, — ugyan miféle fegyver az, a mely Róma hatalmát ledönthetné, dőre?

Akiba: Láttad a Mária-hegyen a szertefutó borostyán ágakat, hogy át- meg átfurták Heródes palotájának, rhodusi hellén mestertől épített márványoszlopait, — a gyöngé inda szála, hogy furta át a márvány követ és leroskasztotta a hatalmas épületet a sok láthatatlan szál? Pedig csak inda szál, gyöngé mind a bistus szála, olyan gyöngé, hogy két pókjábat sem köthetnél össze vele — mégis megbomlasítja a szikla tövét. Ilyen a mi fegyverünk, amelylyel az Ur befedi hibeit.

Severus: Ez a fegyver?

Akiba: Az Isten! a lélek szárnyaló eszméje, amely porba dönti vasból, kőből feragott bálványképeiteket.

Severus: A ti névtelen, láthatatlan Isteneitek! Nos, — a Capitóliumban oltárt emeltünk az ismeretlen Istennek is, Róma nem makacskodik, szépen egymásmellé helyezi Jupiter, Zeust, Serapist és a láthatatlanokat. Nem elég tisztességes társak ezek a zsidó Istennek.

(Folyt. köv.)

Az alapszabályok ismertetése.

III.

A „Badacsonyvidéki bortermelők értékesítési szövetkezeté“-nek székhelye Tapolca. Célja a szőlő és bortermények legtágabb körben való ismertetése, boraink jó hírnevének visszaszerzése és öregbítése, a szőlő és mellékterményeinek értékesítése, illetőleg az értékesítés közvetítése; a szövetkezet tagjai szükségletének beszerzése szőlő- és borgazdasági cikkekkel, végül a szőlőkultúra fejlesztése. E cél elérése végett felhasználja a szövetkezet a hirdetések, a széleskörű reklámozást, irodát állít a székhelyén, melynek igazgatósága képviseli a szövetkezetet. Mindezen cél elérésére a szövetkezetnek vagyonra van szüksége és ez áll a beiratási-, tagsági- és közvetítési díjakból, melyeket a minimális alapon állapítottak meg, figyelemmel arra, hogy a kisebb birtokosok kevesebbet, a nagyobb többet fizessen. E progresszió a méltányosság jegyében született és mindenki által helyeseltető.

Beiratási díj 3 holdnál kisebb birtokosnál 2 korona, nagyobbánál 5 korona lesz. **A tagsági díjra** négy fokozatot fogadtak el u. m. 2 holdig 3 korona, 2—5 holdig 5 korona, 5—10 holdig 8 korona, 10 holdon felül 10 korona. **A közvetítés díja** 1%, vagyis ha valaki 30, 40, 50 stb. koronáért adja el a borának hektoliterjét az iroda közvetítésével, akkor fizet a szövetkezetnek 30, 40, 50 stb. fillért hektoliterenként. A tagsági kötelezettség 5 évre terjed.

A tagok jogai és kötelezettségei határozottan körül lesznek írva, így: minden tagnak jogában áll az iroda közvetítését igénybe venni, a közgyűlésen részt venni; kötelessége a tagsági díjakat pontosan befizetni és az irodát támogatni, annak érdekeit előmozdítani és megvédeni. Mire fordítja jóvődelmét az iroda? Készkiadásai fedezésére s a maradékot tartalékalapra, melyből a rossz esztendő hiányait és más előre nem látható kiadásokat fognak fedezni. A többi szabály a szövetkezet szervezetére vonatkozik s minthogy nem annyira a belépni szándékozókat, mint inkább a szövetkezetnek majd már tényleges tagjait érdeklik, ismertetését mellőzzük.

Ennyit, mint a mozgalom krónikása.

Am egy szavunk volna még a bortermelőkhöz.

Gondolkodó ember azt kérdezi, mért van az, hogy ép most kell bajainkkal előállni, mért nem szöktak, mért nem szervezkedtek előbb? Erre azt feleljük: A szervezkedés e téren sohasem késő, de minél hamarabb történik, annál üdvösebb. Nemesak a közvetítőkben volt meg eddig a baj, hibások voltak maguk a termelők is.

Panaszkodtak mindig, sokat panaszkodtak, de nem tettek semmit. Panaszkodva nézték a közvetítők tulkapasait, zsarolását és panaszkodva fizették ki a meg nem érdemelt díjakat.

A gazdálkodó embernek nélkülözhetlen a — panasz. De nélkülözhetlen a tett is.

Mindaddig egy-két cenzál érdekeiért feláldozták a termelők a saját érdekeiket, hogy hizzon a cenzálók zsebe, üritették a saját zsebüket, pedig az a cenzál nem is élt mindig a közvetítésből! Nyirbáljuk meg ezeknek a szarkáknak a nagyra nőtt szárnyait egy kicsit a saját érdekünkben! A magunkét védeni — kötelesség, a mellett, hogy okosság is.

Tömörüljenek össze a vidék bortermelői, kicsinyek és nagyok, mert a tömörülés az egyetlen védekező eszköz. A társadalom egyes osztályai érdekeiket mindjobban csak az egyesülés segítségével fogják megvédeni.

Örömmel látjuk a mozgalom élénk megindulását s minden jóvendőmondó tehetség nélkül is szép jövőt jósolunk a szövetkezetnek.

Madarász Dezső.

A gyümölcsfák ültetése.

A gazda tavaszi munkáihoz tartozik az ujonnan, részben a pótlásra szánt gyümölcsfák ültetése.

Igen sok fa pusztul el évenként a helytelen ültetés következtében, miért is időszerű leendő tárgyáról megemlékezni.

Minthogy minden gyümölcsfaj más-más talaj, égalji és fekvési igénynyel bír, mindennek előtt ezen körülményekkel kell a gazdának számolnia, hogy talajába a megfelelő gyümölcsfát ültesse.

Az **almafa** mérsékelt éghajlatot s inkább hűvös, mint meleg fekvést szeret, agyagos homokosanyag és homok talajban jól diszlik; a **körte** a legkényesebb és válogató, mert inkább a laza, mint kötött, de mély termőrétegu talajban diszlik, mivel gyökerei mélyen behatolnak. A **cseresznye** és **meggyfa**, homokos, kövecses majdnem terméketlennek látszó talajban is sikerrel tenyészthető, de homokos agyagban gyorsan nő, bő termést hoz és egészséges marad, azonban nedves altalaj mellett csak sinlődik és termést alig hoz, szabad lejtőket, magas fekvést szeret.

A **szilva** nedves talajt kedvel.

Az **őszi kajszin barack**, **mandula** déli fekvést, száraz, meszes, kavicsos talajban diszlenek.

A **dió** nem válogató, de legjobban diszlik a mély termőrétegen, szabad fekvés mellett.

Lényeges körülmény az ültetésnél a fák egymástól való távolsága.

A fák egymástól való távolsága függ annak növesétől, mert minél nagyobb a fa kifejlődött állapotában, annál távolabb kell azt egymástól ültetni, függ továbbá a talaj minőségétől.

Magastörzsű alma, körte és cseresznyefák tápdús talajban 13—14 méter, soványabb talajban 10—12 méter távolságra, félmagas törzsű fák 7—9 méter, törpefák és őszibarack 2—3 méter, dió és gesztenyefák 14—18 méter távolságra ültetendők.

Az ültetést végezhetjük őszkor és tavaszkor addig, míg a nedvkeringés a fában szünetel.

Ha hozatott fáinkat az időjárás miatt azonnal be nem ültethetjük, akkor gyökereit földbe ássuk, elvermeljük, ha a föld száraz lenne, jól megöntözzük és várunk kedvező időre. Ha nagyobb távolságról hozatjuk a fát, ne mulasztzuk el azok gyökerzetét az ültetés előtt 24 óráig vízbe, vagy hig iszapba állítani.

Ha tehetjük, úgy igen kevező lesz az ültetendő fára, ha annak gödreit az ültetés előtt néhány hónappal előbb kiássuk, hogy a kihányt föld, valamint a gödör fala a levegő és nedvesség behatása folytán termékenyen váljék.

Minél silányabb a talaj, annál szélesebb és mélyen felásott gödrött készítsünk.

Ültetés előtt a fa sérült gyökereit, valamint a vastagabb gyökereket a fa koronaá gainak megfelelőleg harmadára vagy felenyire visszavágjuk úgy, hogy a vágásiap atul essek és a földre tapadjon.

A hajszálgyökereket vissza ne vágjuk.

A fa koronáját, a cseresznye, dió és gesztenye kivételével szintén visszametszük és pedig a hajtások erősségéhez képest, ha gyengébb rövidebbre, ha erősebb hosszabba hagyjuk, mindig egy kifelé álló szem felett. Tekintetbe jó itt a gyökérzet is, mert minél erősebb az, annál kevesbé kell a korona ágait visszavágni és viszont.

Igy elkészítve fáinkat az ültetéshez, földből és vízből készült hig habarczba, sárba mártjuk annak gyökereit és földel behintjük és a már elkészített gödör közepébe helyezve folytonos rázogatós mellett, hogy a föld a gyökerek köreit kitöltse, betemetjük letapossuk, vigyázva azonban arra, hogy a fa mélyebben ne kerüljön a földbe, mint előbbi helyén volt, mert különben megfulad, elpusztul.

Az ültetéskor kell a gyümölcsfa mellé verni a karrókat is és pedig azon oldalára, ahonnan az erősebb szelek szoktak fújni. A karrók a beverés után olyan magasak legyenek, hogy a fa koronájába ne érjenek. Jó a karrókat a rothadás ellen kátrányba mártani addig, ameddig a földbe veretnek.

Az ültetett fák töve körül a koronának megfelelő földtányér kiszitendő, hogy az esővizet felfogja. Ezután a fát hárs, szalmafonadék vagy fűz vesszővel ∞ alakban, két vagy három helyen a karróhoz kötjük úgy, hogy az egyik hurokban lesz a fa, a másikban a karró. Száraz időben az ujonnan ültetett fát megöntözzük.

Sz.

H I R E K.

Igazságügyi kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Vallner Bernát budapesti törvényszék joggyakornokot a zalaegerszegi kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Kérvény a katonai javaslatok ellen. E hó 25-én adta át egy küldöttség Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselőnek a katonai javaslatok ellen készített kérvényt, melyet 110 adózó polgár irt alá.

Tapolcza nagyközség 1902. évi zárszámadása és vagyonkimutatása elkészült, a számvizsgáló bizottság átvizsgálta és teljesen helyesnek találta. A zárszámadás a legközelebb tartandó közgyűlés elé terjesztetik. Az összes kiadás 55,426 K. 91 f., hátralék 108 K. 95 f. Pénztári állomány 1902. december 31-én 10,698 K. 48 f. A vagyon becserítke 455529 K. 49 f. Községi kezelés alatt levő alapok álladéka 37,538 K. 60 f. Kiemeljük ebből a következőket: Kórház-alap 32190 K. 49 f.; Bacsányi János-féle alap 1206 K. 74 f. Szegény-alap 1738 K. 10 f.

Március 15. A nemzeti ünnep alkalmával a tapolczai önnálló iparosok Berta Gyula vendéglőjében megemlékeztek Gadó Dávid 48-as honvédről, aki több évig városunkban mint szabómester élt s részére gyűjtést rendeztek. Begyűlt 3 korona 20 fillér. Fülöp Károly ipartestületi elnök indítványára Cságoty János vendéglőjében összegyűlt ünnepelők szintén adakoztak a fenti czélra 7 korona 80 fillért. A begyűlt 11 koronát elküldték az agg honvédek, ki most Budapesten, az országos honvédménházban él. Az ipartestület előljárósága ez uton is köszönetet mond az adakozóknak.

A Balatonparti vasut közgazgatási bejárása (Veszprémből Almádin át Tapolczáig) Láng Lajos kereskedelmi miniszter rendeletére ma már megkezdődött Veszprémben. A bejárást a miniszterium képviseletében Boné felügyelő vezeti. A veszprémi érdekeltég nevében Csete Antal városi ügyész és Óváry Ferenc dr. országgyűlési képviselő kifogást tettek a vasutvezetés ellen, mert a terv szerint Veszprém legszebb utcáját magas töltés szelne át és a legszebb épületek előtt töltés vonulna el. A bejárást holnap Almádinban folytatják.

A sorozás elhalasztása. A honvédelmi miniszter újból rendeletet bocsájtott ki a sorozás elhalasztása tárgyában. Felhívja ebben a törvényhatóságokat, hogy a sorozó bizottságok utazási tervét május 4-től június 20-ig terjedő időre állapítsák meg.

Halálozás. Egy közbecsülésben álló, általános tisztelt családot ért ismét mérhetetlen gyász és fájdalom. Németh Dezső takarékpénztári pénztáros 27 éves fia Zoltán, okleveles gazdász hunyt el váratlanul, idegenben, mikor a betegség ellen, mely fiatal életét megtámadta orvoslást keresett. Edes atyja val Budapestre utazott kikérendő valamelyik orvos-professzor tanácsát, a midőn utközben, Székesfehérvárott hirtelen elhunyt, itt hagyva a földi életet, mely még annyi szép álom teljesülését, oly sok remény valóságát ígerte neki. Az általános, őszinte részvét enyhítse a gyászolók mély fájdalmát.

Választmányi gyűlés. A tapolczai tűzoltó egyesület választmánya f. hó 28-án este 8 órakor a városháza nagytermében gyűlést tart, melyen az évi közgyűlés hatánapját és tárgysorozatát állapítják meg. Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal, hogy fel ne hívjuk városunk polgárságának figyelmét arra az igazán nemes feladatra teljesítő egyesületre, magunk részéről is felkérjük a polgárságot, hogy az évi közgyűlés alkalmával minél többen be- lépjenek a pártoló tagok sorába s ily képen támogassák a helybeli tűzoltó egyesületünket.

Esküvő. Folyó hó 29-én délután 1 órakor tartja esküvőjét Fuchs Zsigmond a helybeli kereskedő világ egy általános tisztelt tagjának, Pollák József és nejének kedves leányával Marianne-val.

Vallásos ünnepély. Minden katolikus legényegyletnek hivatása az iparos ifjúságot vallásos és hazafias irányban nevelni és mű-

velni. E magasztos cél elérésére törekszik a tapolczai katolikus legényegylet is, amely szép ünnepélyvel ülte meg március 15-ikének emlékeztét, március 22-én pedig igen sikerült fényes vallásos ünnepélyt rendezett saját helyiségében az ő védszentjének, szent Józsefnek tiszteletére. Ezen ünnepély a vallás köréből vett műsorával legszebben igazolta, hogy a helybeli katolikus legényegylet ifjúsága hiven ragaszkodik vallásához és mint drága kincset őrzi szívében a hitet. A vallásos ünnepély műsora volt: „Jézus szenvedése” (Kemenes F.) szavaltá Nyers Vendel egyleti tag; „Hitvallás” (Kemenes F.) sz. Szilágyi Lajos egyt. t.; Horváth János káplán, egyleti pénztáros „A munka” című mély gondolkozásra valló, érdekes és erkölcsileg tanulságos fölolvast tartott; „A szeretet laka” (Rozgonyi Gy.) sz. Tininszky István egyleti tag; „Szent Józsefhez” szavaltá Bosnyák József egyt. tag; „Nősülni szeretnék” monolog, előadta Tininszky István egyleti tag. Végül az egylet alelnöke rövid beszédben az ifjúságot szent József erényeinek, a vallásosság és munkásság követésére buzdította az ifjúságot. A sikeresen megoldott műsort igen szép közönség hallgatta végig, amely kedves emlékekkel távozott az ünnepély színhelyéről.

A tapolczai ipartestület folyó hó 29-én (vasárnap) d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városház nagytermében. Tekintettel a tisztújításra, a közgyűlés felette élénknek ígérkezik.

Levelek czimzése. A legtöbb ember ha Budapestre irt levelet, az irta a boritékra: Budapest. Ez nem volt baj. De ha Londonba irt levele az irta: Londonban, akkor az angol bácsik szépen visszaküldték a levelet amaz elég okos megjegyzéssel, hogy ők Londonban várost nem ismernek. A hivatalok pecsétjén is ott volt a rag. A német sógor ezéit ugy czimezte vissza levelet: „In Tapolczán.” — Mint értesülünk, a kormány elrendelte, hogy jövőre a levelek czimzéséről a helyet, hova levél szól, nem kell „ragozva” írni, hanem csak egyszerűen a város vagy község nevét írni, pl. nem írjuk „Tapolczán”, hanem csak „Tapolcza”.

Kettős gyász. Megrendítő csapás érte Stephaneck Jánost, a róm. katolikus elemi iskola közbecsülésben álló igazgatóját és érdemes családját. Alig egy hete temették el Veszprémben egyik sógornőjét, Faró Marikát, kinek életét az influenzából keletkezett tüdőgyulladás oltotta ki. A szeretett elhunytának igazán önfeláldozó ápolója volt betegségében az anyáról edes nővér Cséby Róza. Fájdalom, a gyilkos kór nem elégedett meg egy áldozattal, még egy nemes lelket kívánt áldozatul. Az önfeláldozó ápolóra is átragadt a veszedelmes kór és mint a testvéri szeretet áldozata már március 22-én ő is követte jó nővérét az örökkévalóságba. Midőn ezen uton is őszinte részvétünket nyilvánítjuk az igen tisztelt gyászoló családnak, kívánjuk, hogy a szív fájdalmát enyhítse az isteni gondviselésbe helyezett bizalom és a jó barátok őszinte részvéte.

Balaton hajózás. Több helyről érkezik panasz a „Balaton Gőzhajózási Társaság” ellen, hogy daczára az előrehaladott időnek, a személyszállítást még most sem kezdte meg. A megye subventioban részesíti nevezett társaságot, miért is a lakosság méltán elvárhatja, hogy érdekei tekintetbe vétessenek a társaság részéről.

Gyermekmenhely a Balaton partján. Somogyvármegyében a Balaton partján egy gyermek-zanatórium építését vették tervbe. A balatonparti birtokosok siettek áldozatkészségükkel a szanatórium létesítését biztosítani s többen ingyen telket ajánlottak fel. Gróf Jankovich László, vármegyénk főispánja lellei birtokából szintén felajánlotta a szükséges területet.

Meghívó. A „Zalavármegyei Általános Tanítótestület Sümegi Köre” folyó évi április 1-én délelőtt 9 órakor Sümegen, a III-ik fuosztályban évi rendes közgyűlést tart, melyre az iskolaügy barátait s a kör tagjait tisztelettel meghívom. Tártyak. I. Hajós Sándor gyakorlati tanítása a III. fuosztályban a jel-

zőről. 2. Elnöki jelentés. 3. A pénztári számadások előterjesztése s a fölmentés megadása. 4. A gyakorlati tanítás megbírálása, 5. Egy-egy képviselő választása az országos bizottságba és a megyei középpontba. 6. Pap József értekezése: Miképpen javíthatja meg a hanyag, de jó tehetségű tanulókat a tanító. 7. Barabás Ernő felolvasása: Disszonanciák a szülőiház és az iskola között. 8. Pályatételek ajánlása a megyei középpontnak. 9. A tanítók fizetésének ügye. Előterjeszti Bánfi Alajos, 10. Indítványok. Sümegen, 1903. március 21-én. Éles Károly elnök.

Mindenki tudja, hogy a Mautner féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja; hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Uj fürdőtelep. A Balaton somogyi partján egymásután épülnek az új fürdőtelepek, míg Zalában — kivéve talán Keszthelyt — egy új villa felépítése is esemény számba megy. Néhány évtized mulva a somogyi parton végigfutó vasut villasorok közt halad az egész part mentén. Legutóbb gróf Zichy Béla a Fonyód és Máriatelep közt fekvő területet parcelláztatta s miután a telkek olcsók és a felosztott terület fenyőfákkal már régebben be van ültetve, az új telep bizonyára gyorsan fel fog üdülni.

C S A R N O K.

Egy kérdés.

Kérdeztem a vidám ifjut:
Testvér, mi a szerelem?
Olyan régen vágyom tudni,
Oh magyarázd meg nekem! —
„Vágyunk álma, álruunk vágya,
Szívünk rejtett imádsága.”

Kérdeztem az öreg embert:
Atyám, mi a szerelem?
Sok szó-beszéd folyik róla,
Oh értesd meg én velem!
Hamarjába visszavága:
„Ifjukorunk bohósága.”

Megkérdeztem a költőt is,
Mester, mi a szerelem?
Hogy te annyit zenghetsz róla
S én csak el se képzelem!
„Csalódás, mely mindenkit ér,
Bánatot ad, üdvöt ígér.”

Megkérdeztem a tudóstól:
Bölcs ur, mi a szerelem?
Sejtem, érzem, még sem értem.
„Már magam sem ismerem,
Kérdezd meg a szerelmeztül,
Akinek a vére pezsdül!”

Megkérdeztem fűtől-fától:
Mondják mi a szerelem?
„Életrontó ábrándozás, —
Ne keresd azt ide lenn,
Fájó kinok tenger árja, —
Üdvesillagnak fénysugára.”

Kérdeztem a hajadontól:
Rózsám, mi a szerelem?
Reám nézett hosszan, hosszan,
Rám mosolygott: „Ugy terem.”
S szótlán borult a vállamra,
Csókot nyomott ajakamra.

Nem kérdezek most már senkit,
Tudom, mi a szerelem,
Vágyunk álma, álruunk vágya,
Szívünk rejtett imádsága,
Ifjukorunk bohósága
E szóban volt: úgy terem, —
Ismerem a kéjt, a kint —
Fájó kinok tenger árja,
Üdvesillagunk fénysugára
Benne volt egy csókba' mind.

Gáspár Jenő.

APRÓ HIRDETÉSEK.

STIGLITZ ARMIN órás és aranyműves **Tapolcza**. Van szerencsém, mint a helyben legrégebbi elismert elsőrendű órás és aranyműves, a n. e. közönség becses tudására hozni, hogy úgy nagy árúkézlet, mint olcsó beszerzési áráimmal fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy vevőimet a legjutányosabb árak mellett szolgálhatom ki.

Fali óra	2	frt. 20 kr
Nikl remontoir óra	3	" 50 "
Ezüst dupla fedelű remontoir óra	6	" — "
Ezüst láncz	1	" 50 "
Ezüst tula dupla fedelű remontoir óra	9	" — "
14. ka. arany lencse-függő	1	" 80 "
14. ka. legszebb arany-függő	3	" 50 "
14. ka. arany gyűrű	3	" 50 "
	stb.	stb.

Minden árut jótállás mellett és versenyképes áráért szállítok. Mindennemű javításban specialista! Ajánlom a legújabb berendezett színes fényképeket, mint: mellű, zsuzsu, nyakkendőtű, kezelő-gomb stb. arany, ezüst arany oza és broncekeretben. Kiváló tisztelettel Stiglitz Armin órás és aranyműves **Tapolcza**. 42-52.

Ház eladás.

Tapolczán, Baum Károly-féle, volt kerületi állatorvos tulajdonát képező 361 sz. ház három lakó részére, istálló, kocszi-szín és nagy kerttel együtt szabadkézből eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: **Gyarmaty Lajosnál** Kesztyhelyén. 4-26

2 darab tenyész-bika eladó Gróf Deym Ferencz lesence-tomaji gazdaságában.

ERDÉLYI PÁL

ezelőtt **Leszner Ferencz** vaskereskedése, egész ujonnan átalakítva és berendezve. Ajánlja elsőrendű gazdasági gépraktárát, borsajtókat, permetezőket, porozó és kénegező gépeket. Épület- és butor-vasalások, konyha berendezések; úgy mindenféle, a gazdaságban szükséges vasárakat, pontos és jutányos kiszolgálás mellett.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS

vaskereskedése **Tapolcza**.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos **Tapolczán, keszi-utca**. Ajánlja ujonnan berendezett butor-raktárát úgy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár kész koporsókból. Elfogad mindenféle épület- és butor-asztalos munkát, úgy szintén javításokat a legjutányosabb árban.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázó

Tapolczán.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, úgy mint szobafestést, mázóást, tapétázást, aranyozást és czimfestést.

HIRDETÉSEK.

Ne vegyen senki
hangszert

mig

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legújabb képes érjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,

Király-utca 44 I. sz.

Rum, Cognac, Szilvórium,

likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{8}$ sőt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóizüeket és szaguakat

azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad.

A BONORAL

úgy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos izt tartalmazó alkotórészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható

Hatása biztos!

Ára egy hektóra 3 kor., öt hektóra 14 kor.

használati utasítással együtt

Kapható:

Erdős Jenő

gyógyszerésznél. Egerben (Hevesmegye.) 7-24

Jorgo János

órák gyári raktár **Wien III 4. Rennweg Nr. 75 B**

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa. Olcsó bevasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindennemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből: 7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nikkeltokban 36 órai járással 2 frt. 30 8039. sz. valódi ezüst páncélláncz 15 gr. 1 frt. 7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5 7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 em. magas 11 50 7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20 Sziveskedjek nevemre és házsámomra 75 B. pontosan figyelni.

Nincs többé tuk szem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle

„Viktória”
tyukszem
kenőcsel

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve Kapható feltalálónál:

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

205/1903. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Atulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1903. évi V. 140/2. számú végzése következtében Dr. Berger Sándor ügyvéd által képviselt Leese Karolina pokroci-i lakos javára, Krausz Ignác tapolczai lakos ellen 25 K. hátralék s jár. erejéig 1900. évi október hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1406 koronára becsült következő ingóságok u. m.: butorok, ágyneműek és bádog-árak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai tekintetes kir. járásbíró 1900. évi V. 140/1. számú végzése folytán 25 korona hátralék, ennek 1898. évi január hó 14. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 56 kor. 06 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Tapolczán alperes lakásánál leendő eszközésére 1903. évi április hó 6-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tapolczán, 1903. márczius hó 17-én.

Tininszky Antal,
kir. bírósági végrehajtó.

311. szám 1903. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat

A tapolczai királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szűcs Arnold ügyvéd által képviselt Tóth Pál végrehajthatónak Horváth Márton és neje végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében 1000 korona iránt a végrehajtási árverés a tapolczai királyi járásbíró területén Talián-Dörögdi községben fekvő a t.-dörögdi 501. sz. tkvben 536. hrsz. alatt Horváth Márton adós $\frac{1}{16}$ részben úgy az 1881: 60. t.-cz. 156. §-a a) pontja alapján Stumpf Mátyás és neje Fekkel Katalin $\frac{1}{2}$ részben, Horváth Katalin és Erzsé $\frac{1}{4}$ részben, Horváth Katalin, Horváth Erzsé és kis-korú Horváth Teréz $\frac{1}{8}$ részben tulajdonával felvett szántóra az V-ik dűlőben 36 K.; 2. a t.-dörögdi 624. sz. tkvben 794. hrsz. a. Horváth Márton és neje Török Rozália adósok tulajdonával felvett szántóra a közép dűlőben 332 K. 50 f.; 3. a t.-dörögdi 705. sz. tkvben 959. hrsz. alatt Horváth. Mártonné sz. Török Rozália tulajdonával felvett szőlőre a baksahegy n 8 K.; 4. a t.-dörög-

di 876. sz. tjkvben 184/a. hrsz. alatt Horváth Márton és neje Török Rozália tulajdonául felvett ut szolgálmi joggal terhelt 95/a. öszs. sz. ház. ndvarral 320 K.; 5. az előbb jelzett tjkvben 184/d. hrsz. alatt adósok tulajdonául felvett kertre a beltelekben 33 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetett és a megjelölt ingatlanok az 1903. évi április hó 20-ik napjának délelőtti 10 órájkor T.-Dörögd község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatnak.

Az árve ezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10⁰/₀-át készpénzben, vagy óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez bánatpénzképen letenni, avagy annak a bíróságnál való előleges elhelyezését igazoló elismervényt átszolgáltatni

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és T.-Dörögd községelöljáróságánál meatekinthetők.

Tapolczán, 1903. évi január hó 24. napján.

A királyi járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Pap
királyi járásbíró.

UHLRICH JÓZSEF

templom-, díszlet-, szoba-festő és mázó

Tapolcza.

Elvállal a legkiválóbb rajztechnikai rajzok szerint (tisza stílus) a most divatos **Secessiós, Angol, Rococo, Barokk, Renaiszance és Góth** stílus szolid színezetű **szoba-, terem- és templom-festészetet és címírást. Mázó és fenyező** munkákat, mindennemű **fa-utánezatot és márványozást, aranyozást és tapétázást**, valamint minden e szakba vágó javításokat a legjutányosabb szolid és pontos kiszolgálás mellett.

22 éve a legeisőrendű bel- és külföldi minta- és festék-gyárakkal állók összekötésben és így mintáim mindig a legujabb divatúak és bármely butor szerint színezhetők, festékeim valódiak és szintartók, nedves falakra is jótállás mellett alkalmaztatnak.

9-12

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom 20 év óta fennálló

könyv- és papir kereskedésemet.

Allandóan nagy raktár:

a legujabb **irodalmi termékekből, ifjúsági és díszművekből, imakönyvek,** minden vallás felekezeti részére.

Író- és rajz-szerek nagy választékban, **nyomatvány-raktár, ügyvédek és körjezőségek** részére.

Megrendelek: **pecsétnyomókat és ruggyanta bélyegzőket.**

KÖNYVNYOMDÁMAT

folyton új anyaggal bővitem úgy, hogy bármely kényes igényeket is képes vagyok munkámmal kielégíteni.

KÖNYVKÖTÉSZESEM BÉN

oly munkák készülnek, melyek bátran kiállják a versenyt nagyobb városok ilyenmű iparával.

LÖWY B.

könyv- és papirkereskedő Tapolczán.